

Szerkesztőségi iroda:

Nagyberek.

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy óra ——— 2 „
— Egy szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagyberek, 1901

XXX. évfolyam 256. szám.

Péntek, november 8.

Allami közigazgatás.

Nagyberek, november 8.

(Dsk) A trónbeszéd még füleinkben
cseng s csönghet még sokáig, mint rev-
lációja az édes atyai jóakaró gondosko-
dásnak s a kormányzat messzekiható
bölcsességének.

Olyan perspektívát nyújtott e beszéd
a jövő államalakulására, mely nem
tart elérhetlen ábrándokat a nemzet elé,
hanem reális alkotásokban az erők tömör-
ülésére hív föl édes mindnyájunkat,
szilárd alapot teremtvén összes intéz-
ményeinknek, haladásunk, fejlődésünk
javára.

A sokféle reszort kérdés egyöntetivé
van téve a királyi szózatban, melynek
lendületes menete is dicséri mesterét:
Széll Kálmánt, de engedtség meg
nekünk, hogy most csak arra a részletre
tegyünk pár megjegyzést, a melyet maga
a beszéd is feltűnően hangsúlyoz: a köz-
igazgatás államosítására.

A parlamenti munkálkodásnak ez a
tengeri kigyója, melyet ellenzéki frázisok-
kal táplálgattak a szélső-balról, annyira
kinőtte már magát, hogy horogra kell
fogni valahára.

A kormány a trónbeszédben alaposan
meg is fogta.

Mert elvégre, hogy a papiros hal-
mazok közül, melyekben eddig hemper-
gett, kissé előcsuszamlott: az is a Széll-
kormány érdeme, mely annak egyes
részeit már kikezdte: a közigazgatás
egyszerűsítése, az állatorvosi intézmény
államosítása, s a vármegyei pénzkezelés
terve vett bekelezése által az állami
intézmények sorába.

A közigazgatási autonómia — valljuk
meg nyíltan — az utóbbi időben már
csak fikciává vált. Olyan se hus, se hal,
ahol nagyokat szónokoltak — és a kor-

mányzat döntött. Ez a jelenlegi alkot-
mányos kormányzattal jól ment, mert ez
soha nem ragadtatta magát közjog-, vagy
törvényellenes lépésekre, intézkedésekre,
de tegyük föl, hogy — a mitől Isten
óvjon — jöjjenek a kormány élére konz-
ervatív, klerikális, az abszolutismus felé
hajló elemek, mi lesz akkor a jelenlegi
rendszerrel?!

Mert most csak rendeletek határolják
körül a közigazgatási feladatok legna-
gyobb részét, melyek bármely pillanatban
visszavonhatók.

Mig, ha törvények bástyázzák körül
a közigazgatás feladatait, törvények védik
a tisztviselők jogait egy alapos szolgálati
pragmatikával, — ha e törvényekben meg-
lesz óva az egészséges közszellem és he-
csületes önkormányzati törekvések szabad
nyilvánulása, akkor a magyar közigazga-
tás legerősebb vára lesz a nemzeti létnek
és fejlődésnek, melyen a poklok kapui
sem vehetnek diadalmat!

Ezért tölti el örömmel szívünket a
trónbeszédnek az a része, mely ilyen álla-
mosítást ígér a nemzetnek.

A közigazgatás szövevénye elborítja
az állampolgárok csaknem minden cselek-
vényét, minden vonalon, — a kisebb
fajta jogszolgáltatások, a vagyonosodás,
a testi és erkölcsi jóllét, a rend és biz-
tonság, a magyarság és a szellemi elő-
haladás: mind olyan gócpontok, melyek
köré a közigazgatás ténykedései csoport-
osulnak.

Ha annyi feladata van — a minthogy
van is — a közigazgatásnak, micsoda nagy
nemzeti tényező az!

Szabad-e annak tanácstalanul kap-
kodni, szervezetlenül működni és nem-
csak a törvények keretein belül, (a melyek
ugyszólván nincsenek)?

Nem és ezerszer nem!

A kormány, mint azt a trónbeszéd
ígéri — nyomról-nyomra, fokról-fokra
— hajtja végre korszerűsítés munkáját a
közigazgatás államosításának s ezzel a
nemzet-alapítók fényes sorában lesz meg-
örökítve neve.

HIREK.

Tájékoztató

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap
reggel 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van;
hölgyek részére minden kedden s pénteken
dél 12 óráig; ugyanazon napokon este 7/8-ig
1/8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap
este 7/2 óráig nyitva marad.

November 10. Szabad lyceum d. u. 5 órakor.
10. A „Nagyberek”i zenekedvelők egyesülete
közgyűlése d. e. 10 órakor.
11. A közig. biz. ülése d. e. 10 órakor.
13. Torontál vármegyei kórházi bizottságának
ülése d. e. 11 órakor.
17. Szarvasmarha díjazás d. e. 9 órakor a vásár-
tér-
20. és 21. Utószemle a honvédlaktanyában.
25. Utószemle a Rezső-laktanyában.
December 16. Tisztújító megyei közgyűlés.

— **Petíció tárgyalása.** Mint értesülünk, a
gróf Karátszoni Jenő megválasztása ellen
beadott petíciót jövő évi február 7-ikén veszik
tárgyalás alá a kurián. Az ügy referense Adám
András kuriai bíró.

— **A szerb hitközség kölcsöne.** A nagybec-
keri szerb hitközség a napokban, dr. Petro-
vits Szvetozár hitközségi elnök vezetésével
tartott közgyűlésében egyhangulag elhatározta,
hogy különböző függő adósságai rendezésére
négy százezer korona kölcsönt vesz föl
a magyar földhitelintézetől, amelylyel már meg-
történtek a megállapodások a részletekre nézve
is, úgy hogy a kölcsön legközelebb effektuál-
ható lesz. A hitközség összes ingatlan vagyona
megfelel a kölcsönösszeg négyeszeresének, vagyis
hivatalos becsü szerint egymillió hatszázezer
korona értéknek.

— **Uj anyakönyvvezető-helyettesek.** A belügy-
miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott
m. kir. miniszterelnök Torontál vármegyében —

A „TORONTÁL” tárcája.

Rege a koponyáról.

Az öreg boglyas hegy oldalában ültünk,
a nagy diófa alatt ősz házigazdával. A nap
már leszállott a sümegi vár nyugati oldalán s
élénk pirosra festette az eget. A csonka falak
setéten meredtek ki a sziklás hegy felett.
Hosszu árnyékuk elnyult egészen hozzánk,
mint valami óriási kísértetnek ragadozó karja.

A hold lassanként előtűnedezt az égen
s homályos fényt vetett a sötét falakra, melyek-
nek romjaiból huhogó baglyok jöttek elő.

Elbájoló csend volt az egész vidéken. Még
a kis város népének zümmögésszerű moraja
sem zavarta a csendet, még a lengő szellő sem
suhogtatta meg a kövér szőlőleveleket.

Az öreg ur elmélázott és hosszasan nézett
a komor romok felé.

— Min tűnődik, bátyámuram? kér-
dém tőle

— A világ mulandóságáról, édes öcsém,
felelte ő lassan. Lásd néhány száz évvel ezelőt
még tüzes paripák cikáztatták meg patkóikkal
a vár köveit. A vár erkélyén meg ábrándos
hajadonok tekintettek Mihályfa felé, hogy nem
jön-e kedvelt lovagjuk. Amott a vigyázó torony
mellett pedig valamikor daliás lantos énekelt
bűvös dalokat, a szív szerelméről, mit epedve
hallgatott a szép várkisasszony. Ma már vége
mindennek, ma már pusztá rom, a hajdan büszke
vár s szép kisasszonyok helyett boglyok s dene-
vérek laknak benne.

— Van tán valami rege is a várról, kér-
deztem, midőn elhallgatott az öreg.

— Van, van, én is hallottam már töb-
bet. Ha akarod elmondom neked annak a koponyá-
nak a történetét, amelyik mellett írta Kisfaludy
Sándor a legszebb regéit.

— Kérem szépen mondja el, ha nincs
terhére.

— Terhemre éppen nincs, de előbb igyunk
egyet, azután elmondom.

Osszekoccintottuk a poharat, s azután rá-
kezdte az öreg a beszédet:

— Még fiatal legényke volt Kisfaludy
Sándor, amikor az az eset történt vele, hogy
megtalálta azt a nevezetes koponyát. Ugy tör-
tént a dolog, hogy egy izben, midőn szokása
szerint a romok közt bolyongott, lekapta a szél
kalapját a fejről és belevágta egy árokba. A
fiatal ember utána futott a kalapnak. Az árok-
ban azonban megbotlott és elesett. Midőn fel-
kelt elrémülten látta, hogy egy nagy koponya
meresztli rá üres szeméit. A rémület azonban
csakhamar elszlott.

Felvette a koponyát, megvizsgálta. Sok
száz éves lehetett már, mert igen megviselte az
idő, szinte zöld volt már az idő viszontagságá-
tól. A fiatal embernek megtetszett. Hazavitte.
Othon kitisztogatta s a szekrény tetejére tette.

Estére már meg is feledkezett a dologról
s nyugodtan lefeküdt ágyába aludni.

Almából az ég haragos dörgése és vihar
tombolása verte fel. A cikázó villámok mint a
lidércűz fel-fel tüntek s egészen bevilágították
a kis szobát.

A száguldó szél ereje megtörött a vár
bércein s úgy bugott, úgy sirt, mintha élő lélek
lett volna.

A villám borzasztó recsegéssel lecsapott
a barátok temploma előtti hatalmas nyár-
fába. A Kisfaludy háza is megrázkódott, csak-

hogy össze nem dőlt. A szekrény tetejéről le-
esett az odahelyezett koponya s lassu gördü-
léssel végig gurult a szobán.

Ekkor egy pillanatra elesenedült a világ
zaja... Kisfaludy Sándor rémülve nézett kör-
ül a szobában és ime hangtalanul megnyílt
az ajtó. Kékes-zöld fény árasztotta el a szo-
bát s belépett egy magas, fekete alak — fej-
nélkül.

— Ki vagy és mit akarsz? — kérde az
ifju reszkető ajakkal?

A fekete alak nem felelt, hanem lehajolt
a földre. Felvette a koponyát és feltette a saját
vállai fölé a helyére.

Amint a koponya egyesült a törzsszel, az
is kékes színben kezdett fényleni. Láng csapott
ki a szemek helyén s az egész fej füstölgőni
kezdett.

Pár perc múlva azonban eltűnt a test. Az
előbb mohos koponya hussal és hajjal volt
körüve. Az előbb sötét lyukakból most barát-
ságos, kék szemek lövelték szelíd fényüket a
megrettent ifju felé.

— Ne félj, barátom. Nem rossz végből
jöttem hozzád, — szólt tompa hangján, hanem
csak a jószágodat akartam megköszönni, amiért
fejemet a neki nem illő helyről felvetted és
megtisztítottad a piszoktól... Es ha magad is
ugy akarod, felajánlom neked barátságomat
is, mert lelked rokon az enyémmel. Mindkettőnk
szívének főzreménye a dal.

Mind a kettőnknek vezércsillagunk a lant,
mind a kettőnknek végzetünk a szerelem, mely
majd a boldogság édes mámorát, majd a két-
ségek kesergő gyöttrődését kelti fel a lelkünk-
ben...

— De hát ki vagy te? — kérde Kisfaludy
Sándor tiszteletteljes borzalommal.

a hivatalos B. K. szerint — az istvánföldi anyakönyvi kerületbe Dudvarszky Szilárd községi irnokot, a kudraiba Grób István községi irnokot, a szerbneuzinaiba Petkovics Károly községi irnokot, a basahidiba Miltényi Lajos segédjegyzőt, a mokriniba Komáromy Kálmán községi irnokot, a topolyaiba Titz János községi tanítót, a bárányosiba Ankuczits Milán segédjegyzőt, a németpárdányiba Tittel József helyettes községi irnokot, a magyarcernaiba Borovác Jenő községi irnokot, a nagytőszegibe pedig Judt Károly segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki és Dudvarszky Szilárd és Komáromy Kálmán kivételével, valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **Drágul a baromfi.** Nem egy szép fiatal asszony fehér homlokára borulhattak ma délután vészterhes fellegek, amikor megtudták, hogy a csirke, meg a liba ára ugyancsak felszökött. Hogy miért? Hát megmondjuk, már csak azért is, hogy a szegény szakácsnők valahogyan abba a gyanuba ne keveredjenek, hogy a kosárpénz dotációját felemelték. Ugy történt a dolog, hogy ma reggel a Zápolya-utcában megállt egy kocsi, telerakva átlátszó hosszukás ládakkal. Eleinte csodálkozva nézték ezeket a furcsa alkotmányokat, de csakhamar nagy öröm terjedt el a „kofavilág körében.” Egy nyájas, rózsás arcú fiatal ember okozta ezt az örömet, amennyiben összevásárolt minden libát, csirkét, amit elébe hoztak. A derék idegen kifogástalan smockingban jelent meg a liba-börzén, úgy hogy a legelőkelőbb szalonba is elmehetett volna, mondjuk egy kupica tréberre. Ennek a dolognak pedig a fele se tréfa. Ha ezek az elegáns baromfikereskedők el fogják árasztani a vásárt, bizonyára még drágább lesz az élelem, pedig így se lehetne állítani, hogy valami nagyon olcsó volna. Másrészt azonban a gazdaember jó áron tud tud adni a baromfián s ebben van valami vigasztaló momentum. Annyi azonban bizonyos, hogy olyan élénknek még sose láttuk a Zápolya-utcat, mint ma reggel.

— **A torontáli kör közgyűlése.** A Budapesten székelő „Torontáli kör” e hó 9-én, szombaton este fél kilenc órakor a „Medikus” kávéház külön helyiségében rendes közgyűlést tart.

— **Megdobálták a vonatot** Török-Becse és Kumán állomások közt a reggel hét óra tájban keresztül haladó személyvonat ablakait a napokban kövekkel megdobálták. Több waggon ablaka izzé-porrá tört, nagy pánikot okozva az utasok között. Az ismeretlen tetteseket nyomozzák.

— **Dalnok vagyok.** A rég mult idők krónikása, a kesergő és boldog szerelem lantosa vagyok.

Messze-messze visszanyulnak az idők folyásába az a kor, amikor én lanttal kezembem bejártam ezt a bérce-völgyes országot. Az én dalomtól gyult fel a harci vágy a deli leventék lelkében, az én dalomtól fogott tüzet a tejarcu urileányok szűzi szíve.

Keltettem a tüzet. De meg gondolatlanul röpködtem körülötte magam is. Az én lelkemben is feltámadt a tűz, mely elégetett, elperzselt engem is. Elégette, elperzselt őt is, vezércsillagomat, lelkem bálványát, a szép Piroskát.

En egyszerű vándordalos voltam, ő a büszke várur tündérszép leánya.

Mint az Istenhez, úgy tekintettem fel hozzá, midőn kint ült a vár erkélyén hófehér ruhában, leeresztett hosszú fekete hajával. Nagy sötét szemei oly csudás fényben ragyogtak, midőn letekintett rám, aki az erkély alatt lanttal kezemben epedő dalban esengtem egy pillanatsért...

Megértettük egymást...

Megszerettük egymást...

Szerelmünk azonban rövid ideig tartott. Lecsapott ránk az ádáz sors, a bőszipapa képeben.

Nekem a fejem vétette a lelketlen és elárkoltatta oda a vár sarkába, ahová a pecér szokta hantolni a maga dögjeit.

Ez nem fájt. Elvégre mindenki a saját sorsának kovácsa. S aki magasra tör, mélyre esik.

Az azonban örökké fáj, hogy őt, aki angyalabb volt az angyalnál, még ezerszer kegyetlenebbül sujtotta. Elevenen befalastatta a torony alatti sötét pincébe.

— **A „Torontál” olvasói egyszegény családnak.** Szerdai számunkban arra kértük olvasóinkat, hogy könyörüljenek meg egy szegény családon, mely a legnagyobb nyomorban sínlődik. Kérelmünknek örvendetes eredménye volt. Még tegnap Oldal Antal, dr. Mangold Samu, dr. Végh Lajos és Benkovics Mihály urak 1—1 koronát küldtek szerkesztőségünkbe, lapunk zárta után pedig Tóth Irén urhölgy beküldte gyűjtése eredményét, mely 10 korona és 1 fillért tesz ki. Ugyancsak tegnap N. N. egy koronát küldött át. A „Torontál” szerkesztősége által adományozott 5 koronával együtt gyűjtésünk 20 koronát és 1 fillért tesz ki.

— **Műkedvelők előadása Cernyán.** A „Cernyai és német-cernyai magyar nyelv terjesztő műkedvelő társaság”, mely a magyar nyelv és szellem terjesztése körül dicséretreméltó buzgóságot fejt ki, folyó hó 10-én a cernyai kaszinó nagytermében műkedvelő előadást rendez. Az esti hét órakor kezdődő előadás műsora a következő:

I. Angolosan. Vigjáték 2 felvonásban. Irta: Görner.

Személyek: Szivesi Adél — Kern Irén, Mari, komornája — Paul Eva, Ippelberger Salamon szobai nagykereskedő és bankár — Kalmusz Pál, Róza, neje — Paul Zsuzsa, — Gibbon Eduárd — Viszkocsill Alajos, John szolgája Frauenhoffer Miklós, Ocsó Florian, fogadós az „ezüst alagút” szállóban — Kiefer József, Fritz, Jean pincérek — Hemmert Lajos és Medve József.

II. Katzenjammer. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Horst Gyula.

Személyek: Tanner kir. tanácsos — Szőlősi József Otty leánya — Biró Irma, Grosse Felix — Hemmert Lajos, Friedl házvezető — Paul Eva, Louis pincér — Frauenhoffer Miklós

III. Virágfakadás. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Murai Károly.

Személyek: Kovács Péter — Medve József Mária neje — Paul Zsuzsa, Nelli unokahuga — Kern Irén Ödön unokaöccse — Szávics Ilonka, Laci — Viszkocsill Alajos, Kati — Biró Irma

— **Az Uránia Nagybecskerekén** A budapesti Uránia tudományos színház folyó hó 9-én kezdi meg előadásait városunkban. Bemutató előadásul Pekár Gyula kerképe, „A XIX. század” van kitűzve. A rendkívül érdekesnek ígérkező előadás menetét a következőkben ismertetjük:

A legnagyobb dráma utolsó jelenésével kezdődik a mű: Krisztus a keresztfán világitja be a színház fehér leplét. Az első keresztényiség küzdelmét az antik korral mutatják a következő képek. Alarich Rómában, a hunok népvándorlása és a magyarok bejövetele gyönyörű képek. Benczur: Vajk megkeresztelése fejedelmi látvány megszólal. A parasztlázadás, a Bertalan-éjszaka képe frappans hatású szövegükkel bevesődnék emlékeztetünkbe XV. Lajos és szeretői: Lavalliere hercegnő, Maintenon, Pompadour marquise és Dubarry grófné nem tévesztik hatá-

sukat. A francia forradalom vérpadjával és a Marseillaise hatalmas akkordjai mellett végződik az előjáték.

Az I. felvonást napoleoni lendület jellemzi. Szinte nekünk is kedvünk támad azokban a győzedelmes háborúkban vezényleni vagy engedelmeskedni, amelyekben Napoleon tündökölt. Ennek története előtt azonban még a francia forradalom szörnyűségein kell átmenünk. Corday Sarolta előttünk surrja le Marat-t, Mária Antoinette előttünk vedlik át királynőből szármalmas alakká és a vértörvényszék előttünk vallat egy apró hét esztendő marquis-et, aki azt se tudja, hogy mi az a halál, amire elítéltek. A szkiptikon tökéletesbülését mutatják a napoleoni harcok pompás színes képei. A gránátosok Velencében, Bonaparte, Egyiptomban, Bonaparte a korona előtt, a Szentle Tuillérakon és Austerlitz előestéje a mesterművek benyomását teszi a színház fehér leplén.

A II. felvonás fénypontja a magyar szabadságharc története 25 képből, amelyek közül a legszebbek a csataképek. Az aradi vértanúk és Világos képe méltók a nagy nemzeti tragédiához.

A III. felvonás a suez-i csatona megnyitásával és a porosz-francia háború előmenyeivel indul meg. Bismarck és Moltke tetteit látjuk és Sedánt, a nagy lovasrohámot, majd Párisban Vilmosnak császárrá való kiáltását. Következik még az orosz-török háború s ezennel a munka allegóriája nyitja meg a század nagy munkásainak képsorozatát. Stanley, Nansen, Darwin, Pasteur, Helmholtz, Pettenkőfen, Edison, Bessemer és Röntgen. Egy pillantás még a nagy írókra, a szecesszióra és a hágai békekongresszusra, mire egy szifinx és a kinematogramok fejezik be az előadást. Az első mozgófénykép Zeppelin léghajójának emelkedését ábrázolja. A nagy bódéből kiemelkedő szivaralaku léggömb elejente vízszintesen halad, majd rézsutosan fölfelé szökik. Az utolsó mozgóképek egy burcsatának kellős közepét mutatják. Repülő golyók, eleső katonák és menekülő harcosok össze-vissza sűrűnek előttünk.

Mozgófényképek, kódfátyolképek színes fényhatások teszik élvezetesebbé az előadásokat, melyek a komoly tudomány szempontjából is rendkívül figyelemre méltók.

— **Szarvasmarha díjazás.** A torontálmezei gazdasági egyesület és Nagybecskerek város f. évi november hó 17-én délelőtt kilenc órakor Nagybecskerekén a vásártéren szarvasmarha díjazást rendez. Ez alkalommal a földművelésügyi minisztérium által ezen célra adományozott díjak, összesen hatszáz korona értékben, kerülnek kiosztásra. A díjazásra kiállítandó szarvasmarhák folyó hó 16-ig dr. Grandjean József polgármesternél írásban vagy Rehá B. Béla városi jegyzőnél szóval bejelentendők. Már eddig is szép számmal történtek bejelentések.

— **Betörések.** Német Elemér községben az elmúlt éjjel betörők garázdálkodtak, még pedig két helyen. Az ablaktáblák befejezése után behatoltak előbb Peitsch Bálint, azután Schwartz József házába és az ott kezük ügyébe került összes ág- és ruhaneműt elvitték. Még nem kerültek kézre.

— **Pénzhamisító törökök Torontálban.** Jó fogást csinált tegnapelőtt éjjel az orsovai határszéli csendőrség, amikor is véres küzdelem támadt az elfogottak és a csendőrök között. Az utóbbi időben ugyanis a délvideken, különösen Torontál és Temesvármegyék déli részein igen sok magyar, román és szerb hamis pénzek kerültek forgalomba. A határszéli csendőrség alapos megfigyelés után megállapította, hogy a hamisítványok Ada-Kále szigetéről kerülnek forgalomba s onnan előbb Szerbiába, majd Romániába és Magyarországra viszik azokat. A csendőrségnek alapos volt a feltevése. Tegnapelőtt délután két ember ment a szerbiai partról Ada-Kaléba. A vámőrök ezt észrevéve, rögtön értesítették egy a szerb, mint a román és magyar határszéli őrséget, mely egész éjjel éber figyelemmel őrködött. Hajnal felé egy csónak közeledett Ada-Kaléről a szerb part felé. Mikor azonban észrevették a parton sétáló őrséget, visszafordították a csónakot s egyenesen a magyar part felé tartottak. — A magyar határszég szintén észrevette a közeledőket, de elrejtőzve maradt s csak akkor léptek elő, amikor már a csónak kikötött s a benne ülők partra szálltak. A csendőrök ekkor megrohanták az érkezőket. Ezek azonban töreiket rántották elő s egy vámört le is döftek. A csendőrök ekkor fegyvereiket használták s így tették ártalmatlanná a menekülőket, kiknél nagymennyiségű magyar koronákat, szerb és román bankjegyeket találtak. Az eddigi vizsgálat szerint a pénzgyár Ada-Kále szigetén van berendezve s a hamisítványokat onnan hordták szíjjel.

A fájdalmas sóhaj most is felhangzik a sáncokból. Hallgasd csak, hallgasd...

Az óra tizenkettőt ütött az alsó templom tornyában. A dalnok újból megszólalt:

— Ütött az óram, menni kell. Holnap azonban újra eljövök, s majd regélek neked az előidőkből, majd dalolok neked a kesergő szerelem édes mérgéről s a boldog szerelem győtrő kéjéről.

Szólt és mint jött, oly hirtelen eltűnt.

A fiatal ember ott maradt az ágyán, s reszketett talán a félelemtől, talán egyébtől...

Másnap és harmadnap és azután minden nap epedve várta az ő holt barátját. Ott ült asztalánál pislogó mécs mellett. Szemközt volt vele a talált koponya. Ez regélt neki Csobáncról és Tátikáról. Ez diktálta tolla alá, midőn szívének bálványáról ábrándozott:

Téged láttak az egeknek
Magas tiszta kékjében;
Téged láttak a vizeknek
Folydogáló kékjében.
Nappal a nap aranyának
Ragyogó lángfényében;
Éjjel a hold viágának
Reszkető ezüstjében.

Az öreg ur megakadt a beszédben.

Nini, kialudt a pipám. Talán elég is lesz mára ennyi a beszédből.

Igazat adtam neki. Kezdünk cihelődni hazafelé. A hold el-elbujt a fellegek mellé. Hűvös szellő kerekedett a vár felől. Csak most kezdtük érezni, hogy fázunk. A szél olyan panaszos, olyan fájdalmas hangot hozott felénk, hogy szinte mogborzadtunk tőle. A vár sziklás oldalán egy fekete alak száguldott végig. A ló patáinak dübögését szinte hallani véltük.

Az alsó templomban tizenkettőt ütött az óra.

Pogonyi Nándor.

Tanító-gyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek. 1901. november 8.

A „Dél-m. tanító-egylet nagybecskereki fiók-egylete“ tegnap tartotta meg őszi gyűlését a polg. iskola dísztermében. A gyűlést megelőzőleg a választmány megállapította a tárgysorozatot, mely a közgyűlés elé terjesztve, elfogadtatott s a következőképp tárgyalatott le: A reggeli órák alatt besereglett tanítók s nagyszámú óvónők jelenlétében mindenekelőtt a helybeli jótékony nőegylet által fenntartott s Wiltschgó Leopoldine óvónő vezetése alatt levő óvodában tartotta meg Szegfű Sándorné nagybecskereki áll. óvónő gyakorlati előadását, igen szép előadásban mutatva be a mindig növekvő hallgatóság előtt azt, hogy miként kezeli a verstanítást a kicsinyke gyermekeknek. Érdekes előadásáért a közgyűlés az előadó óvónőnek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Ezután a polgári iskola dísztermében Kaufmann István egyleti főnök nyitotta meg a közgyűlést, üdvözölve a megjelent Szabó Mihály kir. tanfelügyelőt, a Wagner Nándor róm. kath. hitoktatót és Eisler Mihály egyleti díszelnököt.

Ekkor a fiók-egyleti főnök állásáról lemondván, felkérte Eisler Mihály díszelnököt, hogy addig is, míg lemondását indokolni fogja, az elnöki tisztet elvállalni sziveskedjék.

Eisler Mihály az elnöki székét elfoglalván, Kaufmann István főnök kijelenti, hogy ő a „Délmagyarországi tanító-egylet“ működését a jelenlegi szervezetben nem tartja helyesnek. Az egylet személyi kultuszát és a mellett feladatának nem felel meg. Működése nem lehet intenzív, miután területénél fogva egy roppant tömeget képvisel, hol az erők nem érvényesülhetnek úgy, a hogy az egyleti cél az megkívánja. Az egylet éppen ennélfogva nem elég produktív, nem nyújt elég alkalmat a gyakorlati pedagógia körül való munkára. Színezete hivatalos, miután a törvényes megyei egyletet pótolja. Tagjaitól anyagi áldozatokat követel.

Ügyrendje általában már nem felel meg a mult tradícióinak. Mindezeknél fogva az egyleti élet így többé nem állhat fenn s ha kell, inkább ragaszkodjunk a hivatalos megyei egyesülethez, vagy más szemlélet, már irányt igyekezzünk belehozni. Miután ezen meggyőződéséből a konzekvenciát levonja, kötelességének tartja a fiók-egyleti főnökségről lemondani, mert elvei ellen nem cselekszik; a fiók-egylet ügyeit nem vezetheti.

Dold István üdvözli Kaufmann ebbeli kijelentéseért, férfias eljárásáért. Teljesen osztja a főnök nézetét, elveit magáévá teszi. Ugy a saját, mint a választmány nevében indítványozza, hogy a fiók-egylet tegye magáévá az eszmét és kérje meg a főnököt, hogy elvei fentartása mellett egy jobb jövő reményében vegye föl a küzdelmet és fogadja el újból a főnöki tisztet.

Bányai Jakab és Rédl Ferenc nem osztják Kaufmann nézetét; nem hívei az eszmének; forradalmat látnak benne, mely teljes meghasonlást idézhetne elő. A talaj sincs előkészítve az eszme megvalósítására. Halasszuk el; tüzzük ki a jövő gyűlés napirendjére. Lépünk érintkezésbe a többi fiók-egylettel. Ahhoz hozzájárulnak, hogy Kaufmann tartsa meg főnöki tisztjét.

A közgyűlés ezeket tudomásul veszi s Rózsás Ferenc indítványára határozatilag kimondja: megkéri a főnököt, hogy elvei fentartása mellett tartsa meg továbbra is az elnöki tisztséget.

Kaufmann erre újból elfoglalja az elnöki székét, kijelentve, hogy az eszmék forradalmára szükség van, melyért küzdeni is fog. Majd Eisler Mihály díszelnöknek az elnöki tisztség vezetéseért köszönetet mondván, felkéri Schmidt Antal áll. ig. tanító urat előadásának megtartására. A helyes és korszerű népnevelés feltételeiről előadott szabad előadás a hallgatóság figyelmét lekötötte s a levont tételeket, illetve határozati javaslatokat a közgyűlés elfogadta s az előadónak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Dold István pénztáros jelentéséből kitűnik, hogy a fiók-egylet ez évi eddigi bevétele 132 kor. 70 fill., kiadása 110 kor. 83 fill., marad tehát készpénzállomány 21 kor. 90 fill. A közgyűlés tudomásul veszi a jelentést és megbizta a pénztarost, hogy a hátralékos tagsági díjakat postai megbízás útján szedje be a tagoktól.

Érdekes eszmecserezt provokált a napirendre kitűzött vitatétel: hallás után vagy hangjegyek használatával tanítandó-e az éneklés a népiskolában?

Schlagel Károly teljesen kotára akarja szoktatni a tanulókat. Majd Ösztie Béla nagybecskereki tanító a kótahasználat ellen adta elő nézeteit; hallás után tanítja az éneket, de mindamellett zeneelméletet kíván tanítani a népiskolában. Híve a több szólamu éneklésnek, a kánonok gyakorlatának.

Dold István szerint a népiskolai énekképzésnek nem lehet az a célja, hogy énekeseket képezzen ki; az énekek közvetítő szerepe van az elemi tanításban; mint tantárgynak speciális célja nincs, hanem arra szolgál, hogy vele a gyermek lelkét felvidítsuk, kedélyvilágát ápoljuk. Tehát nevelői eszköz a tanítói munkában. A módszerben tehát olyan utat kell követnünk, amely e célt elősegíti. Természetes s érzékeltető oktatási mód a hallás utáni tanítás. A hangjegyeknek semmi szerepe nem lehet az elemi énekképzésben.

Agyonkinozzuk a gyermeket vele, aki amugy is tul van már terhelve tantárgyakkal. A hangjegy nagy elvont dolog. Hallás utáni tanítással előbb érjük el célunkat, a kótázás kerülő ut lenne. Tehát sem paedagógiai, sem módszer tekintetében nem felel meg a hangjegyvel való tanítás. Nincs is rá elegendő idő. Nem híve a több szólamu énekek sem az elemi népiskolában, különösen a nemzeti énekek s hazafias dalok terén. Hadd énekelje minden gyermek a nemzeti imákat, hazafias dalokat, azok dallamán, így aztán hazafias szolgálatot is végzünk az énekléssel. Kívánja azonban, hogy népes intézetben egy fakultatív énekóra is vétessek föl a tantervbe a rendes énekórák kivül, amely órán aztán az intézetnek ahhoz értő tanítója a több szólamu éneket is kultiválhatja a kellő hallással rendelkező s minden osztályból összesereglett tanulókkal. A hallás utáni énektanításnál pedig egy szigorú rendszert kövessünk, amely fokozatosan előírja a betanítandó énekek sorrendjét osztályonként.

Janda Ferenc perlaszi igazgató tanító teljesen magáévá teszi Dold István nézetét, ugyszintén Trinkl Alajos tor. újvári tanító is.

A közgyűlés határozatilag kimondja, hogy Dold István elveit helyesli és azokat teljesen elfogadja. Janda indítványára még a pancsovai fiók-egylet által szerkesztett s rendszerbe szedett énekgyűjtemény használatát is ajánlja a fiók-egylet.

Az alapszabályok módosítása az idő előrehaladottsága miatt egy bizottságnak adatott ki, felhatalmazást nyerve arra, hogy azt a főgyűlés választmányához terjessze be.

Az indítványok során Dold István a Szenes Adolf polg. iskolai tanár által irásban beadott indítványát adja elő kimerítő fejtetetés mellett és kellő indokolással, mely szerint mondja ki a fiókkör, hogy széleskörű mozgalmat fog indítani arra nézve, hogy az állami elemi és polgári iskolai tanítók, mint nem odavalók — kivétessenek az országos tanítói nyugdíjalapból és mint állami tisztviselők az 1885. évi 11. t.-c. alapján nyugdíjaztassanak. A fiók-egylet az indítványt elfogadja s Bányai pótlásával együtt, mely szerint a szolgálati idő 35 évre szállittassék le, foganatosítás végett beküldi a főgyűletnek.

Más egyéb indítvány, interpelláció nem történt, főnök köszönetet szavazva a kir. tanfelügyelőnek szives részvételéért, az ülést be-rekesztette.

Esküdt szék.

§ Állat az emberben. A tegnapi nap folyamán a vádlottat, a sértett kis leányt és édes atyját, valamint a tanukból 14-et hallgattak ki. A ma reggel folytatott tárgyaláson a még hátralévő 3 tanut és az orvosszakértőt hallgatták ki, amivel a bizonyítási eljárás véget ért. Következett ezután az esküdtekhez intézendő kérdések megállapítása, továbbá a vád- és véd-beszédek. Lapunk zártakor még nem volt meg az esküdtek verdiktje sem. Itélet csak az esti órákban várható.

TAVIRATOK.

Petíciók a Kuriánál.

Budapest, nov. 8 (A „Torontál“ ered. táv.) A Grove megválasztása ellen benyújtott petíció tárgyalását f. évi december 28-ikára, a Szivák megválasztása ellen benyújtott petíció tárgyalását 1902. évi február 22-ikére tűzték ki a Kuria mai tanácsülésében.

Isza Kálmán betegsége.

Budapest, nov. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tisza Kálmán állapota a reggeli és délelőtti órákban reményt nyújtó, éjjel azonban mindinkább válságos. Az elmúlt éjjel nagy szurásai voltak. Korányi és Janny professzorok ma dél-

előtt újból meglátogatták a beteget, akinek állapota komoly aggodalomra ad okot.

Eltűnt képviselő.

Budapest, nov. 8. (A „Torontál“ ered. táv.) Politikai körökben nagy föltűnést kelt Szabó Kálmán Kossuth-párti képviselőnek eltűnése, akit október 2-án Siklóson (Baranya m.) választottak meg nagy küzdelemmel. Szabó a mandátumát máig sem mutatta be és semmi életjelt nem adott magáról. Általános a meggyőződés, hogy Szabó Kálmán eltűnt.

Li-Hung-Csang halálához.

Budapest, nov. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pekingből jelentik: Az európai orvosok nem akartak addig Li-Hung-Csang betegsége fölött konzultálni, míg a meghívott kínai orvosokat el nem küldik. Míg e fölött vitatkoztak, Li-Hung-Csang meghalt.

Letartóztatott hírlapíró.

Budapest, nov. 8. (A „Torontál“ ered. távirata.) Londonból sürgönyzik: Délafrikában azért tartóztatták le Hobhoose kisasszonyt, mert az angol hadseregben újabban föllépett nagymérvű megbetegedésekről adott hírt lapjának.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. november 8.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	8.25	8.40	8.65	8.80
Pestvidéki uj	76	8.20	8.35	8.60	8.70
Bánsági uj	76	8.15	8.30	0.—	0.—
Bácskai uj	76	8.35	8.50	0.—	0.—

	uj	elsőrendű	kilós		kilós
Rozs	uj	elsőrendű	70—72	7.—	7.10
„	„	másodrendű	—	6.80	7.—
Árpa	„	takarmány	60—62	6.—	6.20
„	„	égetni való	62—64	5.85	6.—
„	„	sőrfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	„	—	39—41	7.20	7.35
Tengeri ó	bánsági	—	—	0.—	0.—
„	másnemű	—	—	5.40	5.45

Határidő-üzlet.

Budapest, nov. 8. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Csöndes irányzat mellett a készáruüzletben korlátolt volt a forgalom változatlan árák mellett. A határidőüzletben déli zárlatkor a következő jegyzések történtek:

Buza novemberi ultimóra . . . 8.20—8.22
 „ 1902. áprilisra . . . 8.72—8.73
 Rozs novemberi ultimóra . . . 7.18—7.19
 „ 1902. áprilisra . . . 7.40—7.41
 Zab novemberi ultimóra . . . 7.03—7.04
 „ 1902. áprilisra . . . 7.49—7.50
 Tengeri (uj) nov. ultimóra . . . 5.24—5.25
 „ 1902. májusra . . . 5.45—5.46

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1901. évi november hó 2-től november hó 7-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltások történtek:

Szandity Gyóka tulajdonát képező 300 négyszögöl szérűshelyet megvette Sarity Mija 100 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1901 évi november hó 8-án megtartott heti vásár alkalmával:

	50 kilogramm	7.80 korona
Buza kétszeres	„	6.60
rozsa	„	6.30
árpa	„	5.—
zab	„	6.10
kukorica(uj)	„	4.80
repce	„	11.50
széna I.	„	2.80
„ II.	„	2.50
szalma I.	„	1.50
„ II.	„	1.—
burgonya (uj) 50	„	2.50
marhahus I. 1 kilogr.	„	—96
„ II.	„	—88
borjú hus	„	—120
disznó hus	„	—96
juh hus	„	—72
zsir	„	1.08

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki h. é. vasut.

Érvényes: 1901. évi október hó 1-től.

Oda				S.				Vissza			
V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.					Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-sz.
4412	4404	4402	4406					4401	4405	4403	4411
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.					I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
6501010	815	890	—	ind.	Budapest ny. p. u.	érk.	125	—	740	715	
155	1201	609	—	ind.	Szeged	érk.	830	—	359	1225	
208	1211	619	—	érk.	Szöreg	ind.	818	—	347	1211	
209	1212	620	—	ind.	Szöreg	érk.	817	—	346	1210	
218	1220	—	—	*O- és Új-Szt-Iván			808	—	337	1201	
231	1232	637	—	*Gyála			755	—	324	1145	
240	1239	644	—	Szerb-Keresztur			740	—	315	1135	
306	105	708	—	Törökkanizsa			723	—	257	1113	
322	119	721	—	Szanád			708	—	235	1049	
335	123	730	—	Csóka			658	—	224	1037	
350	141	743	—	Tisza-Szt-Miklós			645	—	210	1022	
406	153	757	—	Pádé			630	—	155	1005	
422	209	—	—	*Esztermajor			614	—	138	948	
434	221	822	—	Bocsár			603	—	127	935	
445	231	832	—	érk.	Karlova	ind.	551	—	115	922	
634	—	1015	—	érk.	Nagy-Kikinda	ind.	358	—	—	738	
322	155	—	738	ind.	Nagy-Kikinda	érk.	—	841	140	1015	
505	246	—	847	ind.	Karlova	érk.	—	745	100	907	
520	256	—	857	Beodra			—	736	1251	857	
531	306	—	—	*Vinczeér			—	726	1241	845	
619	327	—	925	Török-Becse-Aracs			—	706	1221	822	
649	345	—	943	Kumán			—	648	1203	743	
710	404	—	1002	Melenoze			—	634	1149	725	
732	420	—	1018	Elemér			—	614	1128	659	
749	435	—	1033	érk.	Nagy-Becskerek	ind.	—	558	1112	640	
1213	—	—	—	érk.	Pancsova	ind.	—	—	—	503	
—	—	—	—	érk.	Szécsány	ind.	—	—	—	803	

Oda				Nagy-Kikinda—Karlova.				Vissza			
V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.					Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-sz.
4512	4502	4506	4508					4501	4503	4507	4511
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.					I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
6501010	—	815	230	ind.	Budapest ny. p. u.	érk.	—	125	710	740	715
147	750	925	410	ind.	Temesvár	érk.	814	149	842	520	
—	435	1116	550	ind.	Szeged	érk.	300	955	406	738	1238
356	1158	156	738	ind.	Nagy-Kikinda	érk.	624	841	149	1016	
422	1220	221	804	ind.	*Váalom	érk.	558	815	123	950	
440	1235	239	822	érk.	Karlova	ind.	540	757	105	932	
749	—	435	1033	érk.	Nagy-Becskerek	ind.	—	558	1112	640	

A párdányi főszofigabiróságtól.

8137. ki. szám 1901.

1084-3.2

Hirdetmény.

Alólírott hatóság ezennel közhírré teszi, mikép az 5628. számú hirdetményvel a f. évi agasztus hó 14-ére kitűzött, de közbejött akadályok miatt meg nem tarthatott magyar-ittébe i községi jegyzői választásra újabb határidőtül f. évi november hó 20 ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki Magyar-Ittebe község-házához.

Felhivatnak tehát mindazok, kik még ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket f. évi november hó 19-ig ezen hivatalhoz benyujtsák.

Párdányban, 1901. évi november hó 6-án.

Torontálvármegye párdányi járás
főszofigabirói hivatala.

Tarras község előljárósága.

1806. sz. 1901.

1082-3.3

Pályázati hirdetmény.

A Tarras községben megüresedett és folyó évi november hó 15-ig betöltendő végrehajtói állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak a végrehajtási teendőben jártas, a magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen, a szerb nyelvet legalább szóban bíró egyének.

Javadalmazása az összes befolyandó végrehajtási díjakból áll.

Okmányok, ajánlatok Tarras község előljáróságához nyujtandók be.

Tarras, 1901. november 1-én.

Szinker Henrik,
h. jegyző.

Tolmács,
bíró.

Két szoba, konyha és a szükséges mellékhelyiségekből álló lakás

azonnal kiadó (1055-1.10)

Zápolya-utca 1. szám alatt.

169-579/1901 sz-hoz.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény

A magy. kir. államvasutak igazgatósága értesíti a szállító közönséget, hogy a magyar folyam és tengerhajózási részv. társaság a magyar keleti tengerentúli forgalomban (Galacon át) az előrehaladt időre való tekintettel az áruk szállítását oly módon fogja beszüntetni, hogy utolsó szállítmányokként azokat a küldeményeket fogja továbbítani, melyek a vasúti állomásokon legkésőbb f. é. november hó 15-én kerülnek feladásra.

A magy. kir. államvasutak erre való tekintettel az említett forgalomban az áruk felvételét f. évi november hó 15-én beszüntetik

Budapest, 1901. november 4

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

HIRDETÉSEK

gyárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak, saját érdekük, hogy garimányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék

A hirdetések 1900. évi július 1-je óta belyekmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét!

Hirdetések felvételnek a „Torontál” kiadóhivatalában.

40702 szám 1901.

Magy. kir. államvasutak
bpest-jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak L/m Bruck állomásán az állomási vendéglő üzletére 1901. évi december hó 15-től számított három évi időtartamra, azaz 1904. évi december hó 14-éig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az 1 korona bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak L/m Bruck állomásán levő vendéglő üzletnek bérbevétele a 40702. számhoz” felirattal ellátott borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönb a kellő okmányokkal (iparendély, erkölcsi bizonyítvány stb.) felszerelt ajánlatok 1901. évi november hó 20-ának déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkári hivatalához (Budapest Külső-kerepesi-ut 8. ház) posta útján térti bevény mellett nyujtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 600,- azaz hatszáz korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1901. évi november 19-ének déli 12 óráig leteendő.

Ertékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tízenegy napnál nem régebb árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számíttatni.

Szóban levő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forgalmi osztályába (Budapest, Külső-kerepesi-ut, 8. ház csoport I. emelet 33. ajtó) vagy a budapest-jobbparti (keleti pályaudvar), győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételezzük, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A m. kir. államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon választ hassanak.

Megjegyezzük még, hogy a vendéglős lakásait szolgáló 4 szoba, konyha és mellékhelyiségeket bérlő saját költségén tartozik fűteni és világítani, a mig az I/II. oszt. és III. ad. oszt. ét- és várótermek fűtése és világítása felerészben bérbeadó vasut, felerészben pedig bérlő által fog eszközöltetni.

Budapest, 1901. évi november hó 1-én.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

32030/1901. számhoz.

Magy. kir. államvasutak
Üzletvezetőség Szegeden.

Pályázati hirdetmény

A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1902. évben esetleg a további két évben szükséges különféle anyagok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szükségletet képező anyagok a következők:

- I. csoport: Kő és földnemű anyagok.
- II. csoport: Oltatlan fali mész.
- III. csoport: Téglák.
- IV. csoport: Világítási, kenési és tisztogató anyagok.
- V. csoport: Légszes berendezési tárgyak.
- VI. csoport: Fémmű anyagok.
- VII. csoport: Acél és vasneműek.
- VIII. csoport: Bélyegző festék párnák.
- IX. csoport: Kelmék, bőr- és kötélárak.
- X. csoport: Vegyes anyagok.
- XI. csoport: Lő és robbanó szerek.
- XII. csoport: Befásítási és veteményezési anyagok.

Az ivenkint egy koronás okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1901. évi november hó 15. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének anyagbeszerzési osztályához nyujtandók vagy postán oda beküldendők.

Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-a legkésőbb 1901. évi november hó 14. déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122.291/96. sz. általános és az egyes anyagokra vonatkozó különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módzatok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az üzletvezetőségeknl és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál betekinthező.

Ezen ajánlati felhívás a szükséges ajánlati űrlapokkal az alólírott üzletvezetőségnl ingyen megszerezhető vagy kívánságra postán megküldetik.

Szeged, 1901. év október hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)